

Rovnost žen a mužů v rozhodovacím procesu v oblasti financí

Ve finančním sektoru EU-28 zdaleka nepanuje rovnost žen a mužů

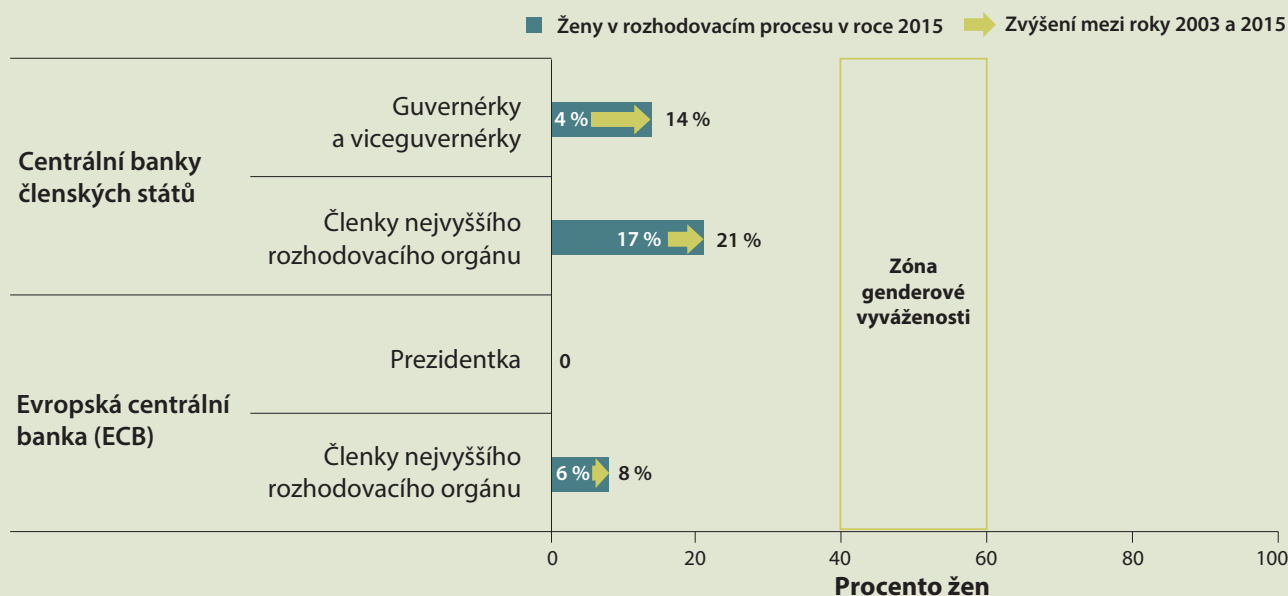
Rozhodovací proces v odvětví financí mají z velké části ve svých rukách muži. Muži činí důležitá rozhodnutí, která ovlivňují celkový hospodářský vývoj, měnovou stabilitu, zaměstnanost a růst – tedy oblasti, které se různým způsobem dotýkají života žen i mužů. Aby bylo možné dosáhnout cílů strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, bude zapotřebí tyto rozdíly mezi ženami a muži řešit.

Na úrovni EU je však situace méně optimistická. Evropskou investiční banku a Evropský investiční fond řídí muži a v radách jsou ženy zastoupeny velmi slabě (7 %, respektive 29 %). Evropské centrální banky (ECB) také schází rovnost žen a mužů. ECB ve své historii nikdy neměla prezidentku a ženy nikdy nebyly v Radě guvernérů zastoupeny více než 10 %.

Ženy se na vrcholových postech centrálních bank téměř nevyskytují. Za posledních deset let ženy zcela jasně nezvyšovaly své počty na klíčových rozhodovacích pozicích. Na vnitrostátní úrovni téměř všechny centrální banky členských států EU vedou muži. Jediný Kypr má ženu guvernerku. Pozitivnější trend lze pozorovat na úrovni viceguvernérů národních centrálních bank, kde je ženami obsazena jedna pětina pozic (10 žen, 41 mužů). Podíl žen v radách národních centrálních bank je také nepatrně vyšší, ženy tvoří 21 % členů.

Graf 1 – Zlepšení vyváženého zastoupení žen a mužů ve finančním sektoru v EU-28 v letech 2003–2015

Zdroj: Evropská komise, Databáze o zastoupení mužů a žen v rozhodovacím procesu.

Pozn.: V případě viceguvernérů a guvernerů centrálních bank jsou použita data z roku 2007.

V roce 2016 je v největších společnostech v EU v průměru pouze 5 % výkonných ředitelek.

Podniková kultura vytlačuje ženy

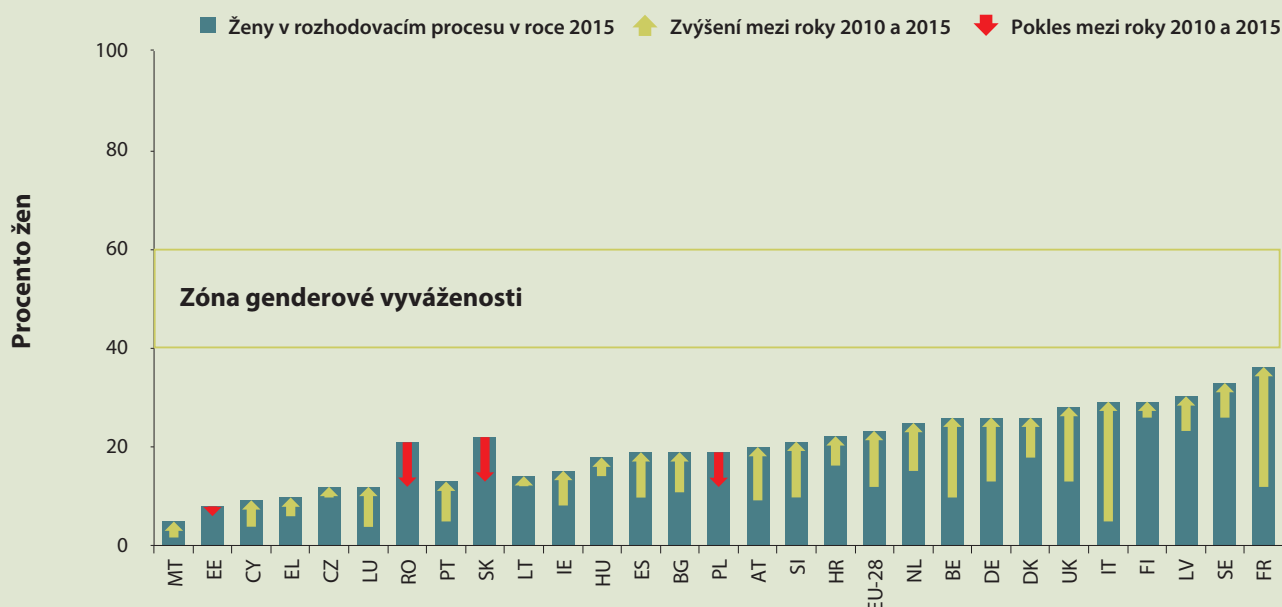
Ve správních radách podniků jsou ženy stále v menšině. Podniková kultura, kde převládá dlouhá pracovní doba, nutnost fyzické přítomnosti v kanceláři, mužský způsob vedení a nedostatečně transparentní přijímání zaměstnanců a jejich služební postup, ženy znevýhodňuje.

Pokud pátráte po větším množství statistik o ženách a mužích v rozhodovacím procesu, určitě navštivte databázi genderových statistik institutu EIGE.

Ženy mají oproti mužům mnohem menší šanci, že budou zaměstnány ve vrcholových funkcích největších kotovaných společností v členských státech. V roce 2016 je v největších společnostech v EU v průměru pouze 5 % výkonných ředitelek (CEO) a 7 % předsedkyň správních rad.

Přestože je stále patrná jasná genderová nevyrovnanost, došlo v posledních letech ke znatelnému nárůstu podílu žen ve výkonných radách kotovaných společností. V roce 2003 v členských státech tvořily ženy pouze 9 % členů výkonných rad oproti 23 % v roce 2016.

Graf 2 – Podíl žen v nejvyšším rozhodovacím orgánu největších společností, 2010–2015

Zdroj: Evropská komise, Databáze o zastoupení mužů a žen v rozhodovacím procesu.

Muži drží mezinárodní monopol

Mezinárodní měnový fond (MMF) v roce 2011 jmenoval poprvé v historii do funkce generálního ředitele ženu. Jeho nejvyšší rozhodovací orgán, tedy Radu guvernérů, však jednoznačně ovládají muži. Všichni guvernéři MMF zastupující EU jsou muži a pouze pět jejich náhradníků jsou ženy (z Bulharska, Kypru, Lotyšska, Slovinska a Švédska).

Jelikož guvernéři jsou většinou také ministři financí, nedostatek žen na vrcholových postech v MMF odráží situaci na vnitrostátní úrovni. Pouze v Rumunsku a Švédsku řídí ministerstvo financí žena.

Jak ve finančním sektoru nastolit vyváženější zastoupení žen a mužů

Členské státy mohou přijmout celou řadu opatření, která zajistí dosažení rovnosti žen a mužů.

Prosazovat legislativní iniciativy a cílená opatření

Zavádění závazných právních předpisů se ukázalo jako obzvláště účinné, jak ukazuje příklad Itálie, kde

legislativní cíl dosáhnout 33 % žen ve správních radách v roce 2011 vedl k prudkému nárůstu počtu žen na těchto pozicích.

Posílení veřejné diskuse a politických iniciativ

Členské státy mohou zavádět i další opatření, jako je zahrnutí vyváženého zastoupení žen a mužů v ekonomickém rozhodovacím procesu do vnitrostátních a regionálních strategií a akčních plánů. Zvyšovat povědomí pomáhají také kampaně a iniciativy podporující vyvážené zastoupení žen a mužů v ekonomickém rozhodovacím procesu na vnitrostátní a regionální úrovni.

Institucionální změna v podnikovém sektoru

Do vytváření většího počtu příležitostí pro kariérní postup žen se musí více zapojit i podnikatelský sektor. Je třeba transformovat podnikovou kulturu a neochotu jmenovat ženy na vysoké posty v radách.

V Itálii vedlo zakotvení cíle 33procentního zastoupení žen ve správních orgánech do právních předpisů v roce 2011 k prudkému nárůstu počtu žen v nejvyšších pozicích.

Politické priority EU

Evropský parlament požaduje větší počet žen v řídicích funkcích centrálních bank a finančních institucí členských států a zároveň vyjadřuje své znepokojení nad nedostatkem žen ve Výkonné radě ECB (usnesení o ženách a řízení podniků z roku 2011).

Ve svém dokumentu *Strategický závazek ohledně rovnosti žen a mužů 2016–2019* Evropská komise znovu potvrdila svůj závazek v souvislosti s návrhem směrnice z roku 2012 mít alespoň 40% zastoupení žen mezi nevykonávanými řediteli kotovaných společností.

Komise ve spolupráci s institutem EIGE bude členské státy nadále podporovat ve sběru a šíření údajů o zastoupení žen a mužů ve vysokých rozhodovacích funkcích.

Rada Evropské unie uznává význam rovné účasti žen a mužů na všech úrovních a ve všech oblastech rozhodování a učinila z ní prioritní oblast v rámci paktu pro rovnost žen a mužů 2011–2020. Závěry Rady o rovnosti žen a mužů v rozhodovacím procesu vyzývají členské státy a Komisi ke zlepšení sběru údajů a analýz a také k přijetí cílených opatření na zlepšení vyváženého zastoupení žen a mužů v rozhodovacích orgánech. Závěry vycházely ze zprávy institutu EIGE o rovnosti žen a mužů u moci a v rozhodovacím procesu vypracované pro lucemburské předsednictví.

Evropský parlament vyzval k dosažení vyššího zastoupení žen ve vedoucích pozicích v centrálních bankách a finančních institucích v jednotlivých členských státech a na úrovni EU (Evropská centrální banka).

Evropský institut pro rovnost žen a mužů

Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE) je znalostním centrem EU. Podporuje politiky a příslušné orgány v úsilí o zajištění rovnosti mezi ženami a muži pro všechny Evropany tím, že jim poskytuje konkrétní odborné znalosti a srovnatelné a spolehlivé údaje o rovnosti žen a mužů v Evropě.

Kontaktní údaje

<http://eige.europa.eu>
facebook.com/eige.europa.eu
twitter.com/eurogender
youtube.com/eurogender
eige.sec@eige.europa.eu
 +370 52157444

Evropský institut pro rovnost žen a mužů, EIGE
 Gedimino pr. 16
 LT-01103 Vilnius
 LITVA

PDF: MH-01-16-065-CS-N 978-92-9493-049-1 10.2839/22076
 PRINT: MH-01-16-065-CS-C 978-92-9493-074-3 10.2839/82022